

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
[e-mail:ecocom-belgrade@mfa.gr](mailto:ecocom-belgrade@mfa.gr)

Ενημερωτικό Δελτίο

Σεπτέμβριος 2024

Επιμέλεια: Αντώνιος Κατεπόδης, Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
Συντάκτης: Όλγα Μπάρμπα, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄

Γραφείο ΟΕΥ
Βελιγραδίου

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Περιβάλλον

✓ **Εκτιμήσεις ρυθμού ανάπτυξης οικονομίας Σερβίας**

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας της Σερβίας, το δεύτερο τρίμηνο του 2024, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Σερβίας αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 4,0%, αναθεωρώντας προς τα κάτω την εκτίμησή της από τον Ιούλιο τ.ε. για ανάπτυξη 4,2%. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ του πρώτου τριμήνου αναθεωρήθηκε επίσης προς τα κάτω, στο 4,6% από το 4,7% που είχε ανακοινωθεί νωρίτερα, σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στοιχεία. Σε εποχικά προσαρμοσμένους όρους, η σερβική παραγωγή αυξήθηκε κατά 0,8% τον Απρίλιο-Ιούνιο σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο (0,7%). Σε ετήσια βάση, ο κλάδος των κατασκευών κατέγραψε τη σημαντικότερη πραγματική αύξηση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (ΑΠΑ) - 7,2%, το διάστημα Απριλίου-Ιουνίου τ.ε. Ακολούθησε ο ευρύτερος κλάδος του χονδρικού και λιανικού εμπορίου, των επισκευών, μεταφορών και αποθήκευσης μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, καθώς και των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών διαμονής και εστίασης, των οποίων η συνδυασμένη ακαθάριστη προστιθέμενη αξία αυξήθηκε κατά 7,1% ετησίως το δεύτερο τρίμηνο του 2024. Ακολούθησε ο τομέας της δημόσιας διοίκησης και άμυνας, της υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισης, της εκπαίδευσης και των δραστηριοτήτων υγείας και κοινωνικής εργασίας με αύξηση 4,4%. Ταυτόχρονα, η γεωργία, η δασοκομία και η αλιεία σημείωσαν συρρίκνωση της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας τους κατά πραγματικό 4,1% σε ετήσια βάση, αποτελώντας τον μοναδικό τομέα της οικονομίας με μείωση της παραγωγής το β' τρίμηνο. Όσον αφορά τα μεγέθη δαπανών, οι δαπάνες τελικής κατανάλωσης των νοικοκυριών αυξήθηκαν, το β' τρίμηνο του 2024, κατά πραγματικό 4,8% σε ετήσια βάση, οι δαπάνες τελικής κατανάλωσης της γενικής κυβέρνησης σημείωσαν άνοδο 4,5%, ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου σημείωσε άλμα κατά 8,5%, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν 4,4% και οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών ενισχύθηκαν κατά 8,5%. Οι εκτιμήσεις τόσο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου όσο και της Παγκόσμιας Τράπεζας (Ιούνιος και Ιούλιος τ.ε. αντίστοιχα) για το τρέχον έτος αναφέρουν ότι η σερβική οικονομία αναμένεται να επεκταθεί κατά 3,8% και 3,5% αντίστοιχα.

✓ **IPESE: Η Σερβία στην κορυφή της Ευρώπης ως προς την αύξηση του ΑΕΠ**

Σύμφωνα με πρόσφατη ανάλυση του Ινστιτούτου Πολιτικής και Οικονομίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (IPESE), η Σερβία γνώρισε σημαντική οικονομική ανάπτυξη τα τελευταία επτά χρόνια, με το ΑΕΠ της να αυξάνεται με ρυθμό 2,5 φορές ταχύτερο από τον μ.ο. της ΕΕ. Αυτή η ανάπτυξη προέρχεται κυρίως από τον κατασκευαστικό τομέα, ο οποίος συμβάλλει κατά 5,5-6,4% στο ΑΕΠ. Από το 2018, το ΑΕΠ της Σερβίας έχει αυξηθεί κατά 26,5%, σε σύγκριση με 10,2% στην ΕΕ. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ της Σερβίας είναι σήμερα πολύ υψηλότερος από τον μέσο όρο της ΕΕ, με πρόσφατα στοιχεία να δείχνουν αύξηση 4,6% το α' τρίμηνο του 2024. Ο πληθωρισμός της Σερβίας ανήλθε σε 4,3% τον Ιούλιο, εντός του στοχευόμενου εύρους, και οι πραγματικοί μισθοί αυξήθηκαν, μειώνοντας τη διαφορά από τον μέσο όρο της ΕΕ. Η εστίαση της σερβικής κυβέρνησης στις δημόσιες επενδύσεις, ιδιαίτερα στις υποδομές, υπήρξε βασικός παράγοντας για τη διατήρηση αυτής της ανάπτυξης. Η χώρα στοχεύει να συνεχίσει αυτή την τάση με έναν νέο επενδυτικό κύκλο, που περιλαμβάνει προγραμματισμένες επενδύσεις άνω των 17 δισ. ευρώ έως το 2027.

- ✓ **Η NBS μειώνει το βασικό επιτόκιο κατά 0,25% σε 5,75%**

Το Εκτελεστικό Συμβούλιο της Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας (NBS) αποφάσισε υπέρ της περαιτέρω νομισματικής χαλάρωσης, μειώνοντας το βασικό επιτόκιο κατά 25 μ.β στο 5,75%. Τα επιτόκια καταθέσεων και δανείων μειώθηκαν επίσης – στο 4,5% και 7% αντίστοιχα. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση, το διοικητικό συμβούλιο καθοδηγήθηκε από το γεγονός ότι ο πληθωρισμός κυμαίνεται εντός του ορίου ανοχής ($3\pm 1,5\%$) από τον Μάιο, και είναι πιθανό να παραμείνει βραχυπρόθεσμα στα πλαίσια αυτά και να μειωθεί περαιτέρω σε μεσοπρόθεσμη βάση. Προστίθεται ότι η πραγματική και αναμενόμενη κίνηση των βασικών παραγόντων πληθωρισμού, και ιδίως η περαιτέρω άμβλυνση των παγκόσμιων πληθωριστικών πιέσεων και η αντιπληθωριστική επίδραση των μέχρι στιγμής περιοριστικών νομισματικών μέτρων, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για την περαιτέρω νομισματική χαλάρωση.
- ✓ **Η Σερβία θα ξεκινήσει διαπραγματεύσεις με τη Νότια Κορέα για τη σύναψη Συμφωνίας Ελεύθερου Εμπορίου**

Ο Υπουργός Εσωτερικού και Εξωτερικού Εμπορίου της Σερβίας, Τόμισλαβ Μομίροβιτς, ανακοίνωσε στις 18 Σεπτεμβρίου ότι θα ταξιδέψει σύντομα στη Νότια Κορέα με σκοπό την διεξαγωγή διαπραγματεύσεων για τη σύναψη διμερούς Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών. Όπως δήλωσε η Ν.Κορέα ήταν μια πολύ φτωχή χώρα στο παρελθόν, αλλά εδώ και πολύ καιρό δεν θεωρείται πια ως ασιατική τίγρη, αλλά μια χώρα που ανήκει στις πιο ανεπτυγμένες οικονομίες στον κόσμο. Πρόσθεσε ότι ανήκει στις 20 πιο ανεπτυγμένες χώρες στον κόσμο και ότι έχει εισέλθει στην πέμπτη βιομηχανική επανάσταση, έχοντας αναπτύξει τη μια σύγχρονη βιομηχανία που σχετίζεται με την πληροφορική. Τέλος, τόνισε ότι ο στόχος της Σερβίας είναι με την υπογραφή της Συμφωνίας να εξαγει ακόμη περισσότερα προϊόντα στην Ν. Κορέα καθώς και να συνδεθούν οι δύο οικονομίες περαιτέρω και να αυξηθούν οι επενδύσεις σε υψηλή τεχνολογία που οδηγούν σε άνοδο του βιοτικού επιπέδου.
- ✓ **Βούτσιτς: Σχεδιάζεται Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου με το Ισραήλ**

Ο Πρόεδρος της Σερβίας, Αλεξάνταρ Βούτσιτς, κατόπιν συνομιλιών του Πρόεδρο του Ισραήλ, Ισαάκ Χέρτζογκ, ανακοίνωσε ότι ενδέχεται οι δύο χώρες να υπογράψουν σύντομα Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου. Ειδικότερα ανέφερε ότι η εν λόγω Συμφωνία είναι εξαιρετικής σημασίας, και θα είναι αμοιβαία επωφελής, προσθέτοντας ότι αναμένει να υλοποιηθεί ταχύτερα από ότι συμβαίνει με τη συνήθη διαδικασία. Όπως ανέφερε, «οι δύο πλευρές έχουν πολλά περιθώρια συνεργασίας όσον αφορά στη σύνδεση των συστημάτων καινοτομίας, καθώς και τη γεωργία, αυξάνοντας τις εξαγωγές των αγροτικών προϊόντων της Σερβίας στο Ισραήλ και προσελκύοντας επενδυτές στον τομέα των ακινήτων.
- ✓ **Δηλώσεις Προέδρου σχετικά με το Growth Plan**

Εδώ δημοσιεύματα κάνουν λόγο για το γεύμα εργασίας που παρέθεσε στις 19 τρεχ., στις Βρυξέλλες, η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, με θέμα συζήτησης το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια και στόχο την επιτάχυνση της ένταξης της περιοχής στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επανέλαβε ότι τα Δυτικά Βαλκάνια ανήκουν στην Ευρώπη και ότι η ΕΕ εργάζεται ενεργά για να φέρει τις οικονομίες και τις αγορές τους πιο κοντά σε αυτές της ΕΕ, υπενθυμίζοντας ότι το Σχέδιο Ανάπτυξης αποτιμάται σε 6 δισεκατομμύρια ευρώ.

Μετά τη συνάντηση, ο Πρόεδρος της Σερβίας, Αλεξάνταρ Βούτσιτς, εξέφρασε την αισιοδοξία ότι η πρώτη δόση της οικονομικής στήριξης θα μπορούσε να εκταμιευθεί έως τα τέλη Οκτωβρίου, ανακοινώνοντας ότι η Σερβία δύναται να λάβει 112 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 32 εκατ. ευρώ αφορούν άμεση επιχορήγηση, ενώ τα 80 εκατ. ευρώ θα έχουν τη μορφή ενός εξαιρετικά ευνοϊκού δανείου, 40 ετών. Πρόσθεσε ότι η Σερβία πρόκειται να επωφεληθεί συνολικά από τα 1,58 δισ. ευρώ στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανάπτυξης, με 380 εκατ. ευρώ, από αυτά σε μορφή επιχορηγήσεων, τονίζοντας ωστόσο, ότι αν και η οικονομική βοήθεια είναι σημαντική, η προτεραιότητα βρίσκεται στην εφαρμογή πραγματικών μεταρρυθμίσεων στη Σερβία. Ο κος Βούτσιτς αναφέρθηκε επίσης στην ευρύτερη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας, σημειώνοντας ότι η δημιουργία μιας ενοποιημένης αγοράς στα Δυτικά Βαλκάνια αποτελεί προϋπόθεση για στενότερη οικονομική ολοκλήρωση με την ΕΕ. Επιπλέον, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, υποστήριξε ότι η Σερβία παραμένει προσηλωμένη στην ιδέα των ανοιχτών Δυτικών Βαλκανίων, προωθώντας την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών. Τέλος ο Πρόεδρος της Σερβίας, δήλωσε ότι οι διαπραγματεύσεις με την ΕΕ σχετικά με τα επόμενα στάδια της ενταξιακής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των συζητήσεων για συγκεκριμένα κεφάλαια ή ομάδες, αναμένεται να συνεχιστούν τον Δεκέμβριο. Στο πλαίσιο αυτό επιβεβαίωσε επίσης ότι η Σερβία προγραμματίζει να ενταχθεί στον Ενιαίο Χώρο Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA) έως τον Ιανουάριο του 2025, κάτι που θα διευκολύνει τις πληρωμές και θα ωφελήσει σημαντικά τις σερβικές μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις.

✓ **Η Κυβέρνηση της Σερβίας εγκρίνει το νομοσχέδιο αναθεώρησης του προϋπολογισμού του 2024**

Η Κυβέρνηση της Σερβίας ανακοίνωσε στις 17 Σεπτεμβρίου ότι ενέκρινε αναθεώρηση του προϋπολογισμού του 2024, με τα συνολικά έσοδα να προβλέπονται στα 2,173 τρισεκατομμύρια δηνάρια (περίπου 18,56 δισεκατομμύρια ευρώ), αυξημένα κατά 6,5% από την αρχική πρόβλεψη.

Τα φορολογικά έσοδα προβλέπεται να φτάσουν περίπου τα 1,865 τρισ. δηνάρια, - αυξημένα κατά 106,2 δισεκατομμύρια δηνάρια σε σχέση με τον αρχικό προϋπολογισμό. Τα μη φορολογικά έσοδα αναμένεται να είναι 275,1 δισ. δηνάρια - 28,4 δισ. δηνάρια υψηλότερα από την αρχική εκτίμηση. Η οικονομία της Σερβίας αναμένεται τώρα να μεγεθυνθεί κατά 3,8% το 2024, σε σύγκριση με την προηγούμενη εκτίμηση του 3,5%.

Σύμφωνα με την αναθεώρηση, περισσότερα κονδύλια θα διατεθούν για επενδύσεις κεφαλαίου, την προστασία της οικογένειας και των παιδιών, την υγειονομική περίθαλψη, τη γεωργία, το περιβάλλον, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό και την άμυνα.

Ο Υπουργός Οικονομικών Σίνισα Μάλι ανέφερε σε συνέντευξή του στον δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό σταθμό RTS ότι η αναθεώρηση του προϋπολογισμού θα επιτρέψει την αύξηση κατά 18 δισ. δην. στις πιστώσεις για τη γεωργία, αυξάνοντας τον συνολικό προϋπολογισμό του κλάδου στα 137 δισ. δηνάρια (περ. 1,17 δισ. ευρώ), ή 7,3% του κρατικού προϋπολογισμού. Σημείωσε επίσης ότι ο τομέας της υγείας θα λάβει επιπλέον 30 δισ. δηνάρια (περ. 256 χιλ ευρώ), ενώ ο τομέας της εκπαίδευσης επιπλέον 12 δισ. δηνάρια (περ. 100 χιλ ευρώ).

Στον αρχικό προϋπολογισμό του 2024, η Κυβέρνηση της Σερβίας στόχευε σε δημοσιονομικό έλλειμμα 197 δισ. δηνάρων, που αντιστοιχεί στο 2,2% του προβλεπόμενου ΑΕγχΠ.

(1 ευρώ = 117.069 δηνάρια)

- ✓ **Ο Δήμος Βελιγραδίου ιδρύει Γραφείο Μελετών και Σχεδιασμού Υποδομών (Projektni biro)**
Ο Δήμος Βελιγραδίου ανακοίνωσε ότι εγκρίθηκε από τη σύνοδο της Δημοτικής Συνέλευσης η απόφαση ίδρυσης της Δημόσιας Επιχείρησης «Projektni biro Grada Beograda» (Γραφείο Σχεδιασμού-Μελετών της Πόλης του Βελιγραδίου. Αναπληρωτής διευθυντής του γραφείου ορίστηκε κ. Darko Sutanovac, αρχιτέκτονας μηχανικός, ο οποίος έως τώρα εργάζεται ως αναπληρωτής διευθυντής στο Τμήμα Πολεοδομίας του Δήμου. Όπως ανακοινώθηκε το επόμενο βήμα είναι ο κ. Sutanovac να συγκεντρώσει μια ομάδα περίπου δέκα ατόμων που θα κατέχουν άδεια του Σερβικού Επιμελητηρίου Μηχανικών, για τη στελέχωση του νέου Γραφείου.

Εμπόριο-Επιχειρηματικότητα

- ✓ **Η Αμερικανική AMD θα ιδρύσει δύο κέντρα ανάπτυξης στη Σερβία**
Ο Αμερικανικός τεχνολογικός κολοσσός AMD, ο δεύτερος μεγαλύτερος κατασκευαστής επεξεργαστών στον κόσμο, ανακοίνωσε ότι θα ιδρύσει δύο κέντρα ανάπτυξης στη Σερβία, στο Βελιγράδι και τη Νις, δημιουργώντας 90 θέσεις εργασίας μηχανικών. Ο Andrej Zdravkovic, Senior Vice President of GPU Technologies και Chief Software Officer της AMD, δήλωσε ότι οι Σέρβοι μηχανικοί θα διαδραματίσουν κρίσιμο ρόλο στην ανάπτυξη νέων τσιπ που βασίζονται σε τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης. Το κέντρο του Βελιγραδίου θα απασχολεί 60 μηχανικούς και το κέντρο του Νις 30, ενώ υπάρχουν σχέδια επέκτασης της επένδυσης.

Ενέργεια- Περιβάλλον

- ✓ **Υπ. Ενέργειας: Τον Νοέμβριο ο δεύτερος γύρος δημοπρασιών ΑΠΕ**
Το Υπουργείο Μεταλλείων και Ενέργειας της Σερβίας ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει να πραγματοποιήσει τον δεύτερο γύρο δημοπρασιών παροχής κινήτρων για ΑΠΕ το τέταρτο τρίμηνο του 2024 και ειδικότερα τον Νοέμβριο. Οι ποσοστώσεις σύμφωνα με την ανακοίνωση θα καθοριστούν βάσει του τριετούς σχεδίου δημοπρασιών που έχει καθορίσει το Υπουργείο.
- ✓ **Υπ. Ενέργειας: Διευθετήθηκαν επιπλέον αποστολές φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν-Εξελίξεις στο έργο επέκτασης της υπόγειας εγκατάστασης αποθήκευσης φυσικού αερίου Banatski Dvor**
Κατά τη διάρκεια περιόδου της στις εγκαταστάσεις της SrbijaGas στο Νόβι Σαντ μαζί με τον Δ/ντη της Srbijagas, Dusan Bajatovic και του διευθυντή της Gastrans, Alexei Alexeyev, η Υπουργός Μεταλλείων και Ενέργειας, Dubravka Djedovic Handanovic ανακοίνωσε στις 12 Σεπτεμβρίου ότι έχει διευθετηθεί η παράδοση επιπλέον ποσοτήτων φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν και ότι οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης φυσικού αερίου στη Σερβία και αυτές που χρησιμοποιούνται στην Ουγγαρία είναι «πλήρεις». Ειδικότερα, επεσήμανε ότι τον

Νοέμβριο θα υπάρχουν 750 εκατ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου στις Σερβικές εγκαταστάσεις στο Banatski Dvor και 163 εκατ. στην Ουγγαρία. Σχετικά με τις επιπρόσθετες ποσότητες από το Αζερμπαϊτζάν, ανέφερε ότι έχουν εξασφαλιστεί, και από τις οποίες η Σερβία θα αντλήσει όσο χρειαστεί, ενώ σύντομα θα ανακοινωθεί και επίσημα η σχετική Συμφωνία.

Σχολιάζοντας την επέκταση της υπόγειας εγκατάστασης αποθήκευσης φυσικού αερίου στο Banatski Dvor, η Υπουργός τόνισε ότι είναι προς το στρατηγικό συμφέρον της Σερβίας να διαθέτει τέτοιου είδους υποδομές στην επικράτειά της, και ότι αναμένει η χωρητικότητα στο Banatski Dvor να φτάσει τα 1,5 δισ. κ.μ. φυσικού αερίου μέχρι το τέλος του 2026, κάτι που θα συμβάλει καθοριστικά στην ενεργειακή ασφάλεια και σταθερότητα τα επόμενα 25 χρόνια. Ο Διευθυντής της Srbijagas, Dusan Bajatovic τόνισε ότι το έργο εκτυλίσσεται σύμφωνα με τον προγραμματισμένο ρυθμό, και ότι ο απαιτούμενος εξοπλισμός είχε παραγγελθεί ενώ επιπλέον έχουν ληφθεί και οι απαραίτητες κατασκευαστικές και οικονομικές άδειες.

Σύμφωνα με ειδικούς αν και η εισαγωγή αυτής της εναλλακτικής πηγής θεωρείται σημαντική, οι ποσότητες είναι προς το παρόν μικρές και ανεπαρκείς για να αντικαταστήσουν πλήρως το ρωσικό αέριο. Το αέριο του Αζερμπαϊτζάν, που έρχεται μέσω της νέας διασύνδεσης με τη Βουλγαρία, θα συμπληρώσει την υπάρχουσα ρωσική προμήθεια της Σερβίας, αλλά δεν μπορεί ακόμη να ανταγωνιστεί τον όγκο ή την τιμή του ρωσικού φυσικού αερίου. Το αέριο από το Αζερμπαϊτζάν θα ανέρχεται σε έως και 400 εκατ. κυβικά μέτρα ετησίως, με τις συνολικές ανάγκες της Σερβίας σε φυσικό αέριο περίπου 3 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα ετησίως.

✓ **Η Lafarge σχεδιάζει την κατασκευή εργοστασίου παραγωγής τσιμέντου από τέφρα στον Θ\Η Nikola Tesla B**

Η εταιρεία «Lafarge Serbia» ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει να κατασκευάσει ένα εργοστάσιο κοντά στον θερμοηλεκτρικό σταθμό Nikola Tesla B για να αξιοποιήσει την τέφρα που παράγει ο σταθμός για την παραγωγή τσιμέντου. Ειδικότερα θα επεξεργάζεται ένα εκατομμύριο τόνους τέφρας ετησίως, αντιμετωπίζοντας το ζήτημα της διάθεσης των απορριμμάτων και συμβάλλοντας στην κυκλική οικονομία. Οι θερμοηλεκτρικοί σταθμοί στη Σερβία παράγουν μεταξύ 6 και 7 εκατ. τόνων τέφρας ετησίως, εκ των οποίων μόνο ένα μικρό μέρος πωλείται, ενώ το υπόλοιπο καταλήγει σε χωματερές τέφρας. Αυτό το έργο, αξίας 110 εκατ. ευρώ, αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα προς τη μείωση της ρύπανσης και την αποτελεσματικότερη χρήση των πόρων.

✓ **Καναδική εταιρεία θα ανοίξει νέο ορυχείο χρυσού στη Σερβία το 2028**

Η Καναδική εταιρεία Dundee Precious Metals (DPM) ανακοίνωσε ότι ανακάλυψε νέες τοποθεσίες υψηλής ποιότητας χαλκού και χρυσού στη Σερβία, και ειδικότερα κοντά στο ορυχείο Čoka Rakita στην περιοχή Žagubica.

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Dundee Precious Metals, David Rae, ανακοίνωσε ότι οι προκαταρκτικές οικονομικές αξιολογήσεις έδειξαν ότι άνοιγμα ενός ορυχείου στην Čoka Rakita θα ήταν οικονομικά αποδοτικό για την εταιρεία. Ειδικότερα, τον Δεκέμβριο του περασμένου έτους, η καναδική εταιρεία είχε ανακοινώσει την αρχική εκτίμηση της για περίπου 1,78 εκατομμύρια ουγγιές χρυσού (λίγο πάνω από 50 τόνους).

Στη συνέχεια, κατόπιν περαιτέρω μελετών και ευρημάτων, τον περασμένο Μάιο, ανακοινώθηκε ότι η νέα αξιολόγηση υποστηρίζει την κατασκευή ορυχείου με μονάδα επεξεργασίας 850.000 τόνων ετησίως και αρχική διάρκεια ζωής 10 ετών. Η παραγωγή θα ανέρχεται σε 129.000 ουγγιές χρυσού το χρόνο.

Η εκτιμώμενη καθαρή παρούσα αξία μετά από φόρους, με έκπτωση 5%, ανέρχεται σε 588 εκατ. δολ. ΗΠΑ με εσωτερικό συντελεστή απόδοσης 33%. Η προκαταρκτική οικονομική αξιολόγηση προϋποθέτει την έναρξη της κατασκευής του ορυχείου στα μέσα του 2026 με την πρώτη παραγωγή το πρώτο εξάμηνο του 2028. Το αρχικό κόστος κεφαλαίου του έργου αναμένεται να είναι περίπου 381 εκατομμύρια δολ. ΗΠΑ.

✓ **Σχεδιάζεται η κατασκευή ηλιακού-θερμικού σταθμού κοντά στο Νόβι Σαντ με συγχρηματοδότηση ΕΕ και ΕΤΑΑ**

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) εξετάζει το ενδεχόμενο να εγκρίνει δάνειο ύψους 90 εκατ. ευρώ για τη χρηματοδότηση της κατασκευής ενός μεγάλου ηλιακού-θερμικού σταθμού στην επικράτεια του Νόβι Σαντ. Πρόκειται για ένα έργο εκτιμώμενης αξίας 104,7 εκατ. ευρώ, το οποίο η ΕΕ θα συγχρηματοδοτήσει με επιχορήγηση στο πλαίσιο του Επενδυτικού Πλαισίου Δυτικών Βαλκανίων (WBIF).

Η κατασκευή και η ενσωμάτωση του σταθμού στο σύστημα κεντρικής θέρμανσης αποτελεί μέρος του Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα (SECAP) που ενέκρινε η Δημοτική Συνέλευση του Νόβι Σαντ στη σύνοδο της 28ης Ιουνίου φέτος, καθώς και κοινό έργο με την ΕΤΑΑ με την ονομασία «Σχέδιο Δράσης Νόβι Σαντ – Πράσινη Πόλη» (GCAP). Η απόφαση για την έγκριση του δανεισμού θα ληφθεί την 4η Δεκεμβρίου.

✓ **Ξεκινά η κατασκευή της μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στη Νις**

Στις αρχές Σεπτεμβρίου, το Υπουργείο Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας εξέδωσε άδεια κατασκευής μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στην πόλη Νις. Για το έργο, αξίας 85 εκατ. ευρώ, θα διατεθούν 53 εκατ. ευρώ για τη μονάδα και 32 εκατ. ευρώ για το δίκτυο συλλογής και αποχέτευσης μήκους 60 χιλιομέτρων. Χρηματοδοτούμενο εξ ολοκλήρου από ευρωπαϊκά κονδύλια, το έργο στοχεύει στην επεξεργασία λυμάτων για 286.000 κατοίκους, διασφαλίζοντας ότι πληροί τα πρότυπα ποιότητας πριν από την απόρριψή τους στον ποταμό Νισάβα. Η μονάδα, που βρίσκεται σε μια τοποθεσία 15 εκταρίων κοντά στην Ρορονσα, θα κατασκευαστεί από την τουρκική εταιρεία Arbiogaz, με το δίκτυο συλλογής και αποχέτευσης να κατασκευάζεται από κοινοπραξία με επικεφαλής την εταιρεία Jedinstvo με έδρα το Ουζίτσε.

✓ **Η Σερβία έχει λάβει 4 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις από την ΕΕ σε 10 χρόνια**

Μιλώντας στα εγκαίνια της Εβδομάδας Ευκαιριών της ΕΕ στο Βελιγράδι, ο επικεφαλής συνεργασίας της Αντιπροσωπείας της ΕΕ στη Σερβία, Νικόλα Μπερτολίνι, δήλωσε ότι την περασμένη δεκαετία, η Σερβία έλαβε περίπου τέσσερα δισεκατομμύρια ευρώ σε επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι επιχορηγήσεις έχουν διατεθεί κυρίως προς τη δημόσια διοίκηση και τις υποδομές, με το 25 έως 40% των συνολικών ποσών να διατίθεται στον ιδιωτικό τομέα. Επιπλέον, τόνισε τον ρόλο της ΕΕ ως ισχυρού εταίρου για τον ιδιωτικό τομέα της Σερβίας, η οποία προσαρμόζει την υποστήριξη για να καλύψει τις επιχειρηματικές ανάγκες, και ότι εστιάζει στην ενίσχυση του ιδιωτικού τομέα, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που αντιπροσωπεύουν το 95% των σερβικών επιχειρήσεων. Ανέφερε επίσης, ότι έχουν διατεθεί 230 εκατομμύρια ευρώ για προγράμματα IPARD που υποστήριξαν 1.350 αγροτικά νοικοκυριά από το 2014 έως το 2023, ενώ ένα δισ. ευρώ έχει επενδυθεί σε περιφερειακά προγράμματα, startups και ενίσχυση χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, μαζί με

πρωτοβουλίες όπως το HORIZON Europe για ερευνητικά κέντρα. Τέλος, επανέλαβε ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα της ΕΕ και αναμένεται να υποστηριχθεί από τη Σερβία κατά την ένταξής. Κατά την Εβδομάδα Ευκαιριών της ΕΕ πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από 100 ενημερωτικές συνεδρίες και πάνελ από τις 23 έως τις 27 Σεπτεμβρίου, παρέχοντας στο κοινό πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο υποβολής αίτησης απευθείας για προγράμματα και έργα της ΕΕ.

Διαγωνισμοί – EXPO 2027

- ✓ **Η Milsped επιλέχθηκε ως σύμβουλος logistics για την EXPO 2027**
Η εταιρεία logistics Milsped επιλέχθηκε για την παροχή τεχνικών-συμβουλευτικών υπηρεσιών που αφορούν συστήματα μεταφορών για την εξειδικευμένη έκθεση EXPO 2027, με την αξία της σύμβασης να ανέρχεται σε 2,9 εκατ. RSD χωρίς ΦΠΑ (περίπου 25.000 ευρώ). Σύμφωνα με την ανακοίνωση δύο μόνο εταιρείες υπέβαλαν προσφορά για το έργο – η Milsped- Preduzece za usluge spedicije i trgovinu και η PRO Team. Στη συνέχεια στις 2 Σεπτεμβρίου η Milsped, τροποποίησε την προσφορά της, παρέχοντας πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με τις υπηρεσίες που παρείχε η εταιρεία μέχρι τότε και την περίοδο που αυτές είχαν παρασχεθεί.
Σημειώνεται ότι το 2023, η Milsped πραγματοποίησε καθαρά κέρδη σχεδόν 10,3 εκατ. ευρώ, ενώ τα λειτουργικά της έσοδα ήταν 322,5 εκατ. ευρώ.

- ✓ **Επιλέχθηκαν οι αρχιτεκτονικές εταιρείες που θα αναλάβουν την κατάρτιση του master plan για την EXPO 2027**
Η Εταιρεία Expo 2027 doo ανέθεσε κατόπιν διαγωνισμού την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου "master plan" για το νέο συγκρότημα EXPO σε κοινοπραξία η οποία αποτελείται από τις εταιρείες «Danilo Dangubic Architects», «Studio za nove medije Galerija 12» και «Ernst & Young Consulting».
Η αξία της σύμβασης είναι 520,9 εκατ. RSD (περίπου 4,4 εκατ. ευρώ) και ο χρόνος αποπεράτωσης του έργου τα τρία έτη.
Σύμφωνα με την ανακοίνωση, αυτή ήταν και η μοναδική προσφορά που κατατέθηκε και σημειώνεται ότι, η απόφαση για την ανάθεση της σύμβασης, αναφέρει ότι «παρόλο που αυτή η ομάδα προσφερόντων προσέφερε υψηλότερη από την εκτιμώμενη τιμή, η προσφορά δεν απορρίφθηκε ως απαράδεκτη, επειδή «η προσφερόμενη τιμή αποτελεί τιμή αγοράς».
Ο χώρος που περιλαμβάνεται στο master plan, σύμφωνα με τον διαγωνισμό που δημοσιεύτηκε τον Αύγουστο, αποτελείται από το συγκρότημα EXPO, έκτασης 810.000 τμ., εντός του οποίου βρίσκεται και ο εκθεσιακός χώρος EXPO, έκτασης 330.000 τμ (συμπεριλαμβανομένων 100.000 τμ, που προορίζονται για την κατασκευή των περιπτέρων των συμμετεχόντων).
Υπενθυμίζεται ότι το συνολικό συγκρότημα EXPO αποτελείται από ένα σύνολο εγκαταστάσεων που θα εκτείνονται σε συνολική έκταση 81 εκταρίων, και περιλαμβάνει τον εκθεσιακό χώρο EXPO (33 εκταρίων.), τις εγκαταστάσεις διαμονής «EXPO Village» και άλλες συνοδευτικές εγκαταστάσεις (παρκινγκ κτλ).

- ✓ **Σε κοινοπραξία επτά εταιρειών η σύμβαση για το έργο ανακατασκευής Κεντρικού Σιδηροδρομικού Σταθμού του Βελιγραδίου**
Σύμφωνα με την Πύλη Δημοσίων Προμηθειών, η σύμβαση για την ανακαίνιση και την επαναχρησιμοποίηση του Κεντρικού Σιδηροδρομικού Σταθμού του Βελιγραδίου, ο οποίος ήταν κλειστός από το 2018, ανατέθηκε σε μια κοινοπραξία επτά εταιρειών. Το έργο θα κοστίσει περίπου 13,5 εκατ. ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), ενώ η κοινοπραξία αποτελείται από εταιρείες M enterijer gradnja, Securiton, EX ING B και P και Geotaur, ως επικεφαλής με υπεργολάβους τις Termo & Cold, Pavel ING και Termoinzenjering. Τον περασμένο Ιούλιο, το Ιστορικό Μουσείο της Σερβίας προκήρυξε διαγωνισμό για το έργο, λαμβάνοντας δύο προσφορές. Ο όμιλος των επτά εταιρειών υπέβαλε την πιο συμφέρουσα οικονομικά επιλογή. Σημειώνεται ότι ο Κεντρικός Σιδηροδρομικός Σταθμός, που κατασκευάστηκε το 1884, αποτελεί ένα σημαντικό πολιτιστικό τοπόσημο για τη Σερβία. Το αρχικό έργο σχεδιάστηκε από τον Βιεννέζο αρχιτέκτονα Wilhelm von Flattich, με την επίβλεψη του έργου από τον Σέρβο αρχιτέκτονα και καθηγητή Dragutin Milutinovic.

- ✓ **Ανακοίνωση για την προκήρυξη διαγωνισμών για την ανοικοδόμηση των λιμένων Prahovo, Sremska Mitrovica και Bogojevo**
Ο Υπουργός Κατασκευών, Μεταφορών και Υποδομών της Σερβίας, Γκόραν Βέσιτς, ανακοίνωσε ότι, τις επόμενες ημέρες, θα προκηρυχθούν διαγωνισμοί για την ανοικοδόμηση του λιμανιού Prahovo, κοντά στην πόλη Negotin, και του λιμένα της Sremska Mitrovica, ενώ εντός του 2025 αναμένεται και ο διαγωνισμός για τον λιμάνι του Bogojevo.
Πρόσθεσε ότι η ανάπτυξη των λιμανιών στο Δούναβη είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη Σερβία, καθώς είναι η δεύτερη χώρα σε μεταφορές φορτίου στον Δούναβη σε ποσοτικούς όρους. Όπως τόνισε, «περίπου 16 εκατομμύρια τόνοι φορτίου επαναφορτώνονται» στη Σερβία και με την ανάπτυξη των δυνατοτήτων των τοπικών λιμανιών θα μπορούσε να έρθει στη πρώτη θέση ξεπερνώντας τη Ρουμανία.
Υπενθύμισε τις δυνατότητες του λιμανιού του Prahovo, περιοχή η οποία αποτελεί την έδρα της χημικής βιομηχανίας της Σερβίας, και από όπου εξάγουν τα προϊόντα τους και εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα των εξορύξεων στο Βορ.
Τέλος, πρόσθεσε ότι τα απαραίτητα κονδύλια θα αντληθούν κυρίως από τον κρατικό προϋπολογισμό ενώ για το λιμάνι της Sremska Mitrovica, τα έργα θα χρηματοδοτηθούν από κοινού με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

- ✓ **Διαγωνισμός για το σχεδιασμό και την κατασκευή μονάδας κομποστοποίησης στο περιφερειακό κέντρο Duboko**
Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) προκήρυξε τη δημόσια πρόσκληση υποβολής προσφορών σχετικά με τον σχεδιασμό και την κατασκευή μονάδας κομποστοποίησης στο Περιφερειακό Κέντρο Duboko, στο πλαίσιο του Έργου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων στη Σερβία. Η Δημοκρατία της Σερβίας, ως πελάτης, σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει μέρος των εσόδων από το δάνειο της ΕΤΑΑ για τη χρηματοδότηση αυτού του έργου. Η λεπτομερής τεχνική και οικονομική τεκμηρίωση διατίθεται δωρεάν στην Πύλη Ηλεκτρονικών Συμβάσεων Πελατών της ΕΤΑΑ ([ECEPP](#)).
Οι αιτήσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό μπορούν να υποβληθούν έως τις 11 Νοεμβρίου 2024 και οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να έχουν πρόσβαση στα έγγραφα μέσω της πύλης ECEPP αφού εγγραφούν.

✓ **Η EPS προκηρύσσει διαγωνισμό παροχής γεωδαιτικών υπηρεσιών για το αιολικό πάρκο Kostolac**

Η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρικής Ενέργειας της Σερβίας (EPS) ανακοίνωσε διαγωνισμό για την παροχή γεωδαιτικών υπηρεσιών για το έργο του Αιολικού Πάρκου Kostolac. Η αξία της προμήθειας ανέρχεται σε 15 εκατ. δηναρίων (περίπου 130.000 ευρώ). Το Αιολικό Πάρκο Kostolac είναι το πρώτο αιολικό πάρκο της EPS. Για το έργο, η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει επιχορήγηση 30 εκατ. ευρώ, η EPS συνεισφέρει με 32,2 εκατ. ευρώ, η KfW παρέχει δανεισμό ύψους 80 εκατ. ευρώ καθώς και επιχορήγηση 1,8 εκατ. ευρώ. Το 2022, υπογράφηκε σύμβαση με την κοινοπραξία της Siemens Gamesa Renewable Energy A/S Δανίας και της Siemens Gamesa Renewable Energy Βελιγραδίου για την παράδοση ανεμογεννητριών, σταθμού μετασχηματισμού και εξοπλισμού διανομής για το αιολικό πάρκο.

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Βελιγραδίου, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-belgrade@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ –Βελιγραδίου τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.